

FIȘA DISCIPLINEI

Exegeza apoftegmelor din Pateric

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Exegeza apoftegmelor din Pateric				Codul disciplinei		OLR0548
2.2. Titularul activităților de curs					Pr. Lect. Univ. Dr. Paul Siladi			
2.3. Titularul activităților de seminar					Pr. Lect. Univ. Dr. Paul Siladi			
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					13
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Studiul istoriei bisericești universale, cunoștințe biblice și doctrinare de bază
4.2. de competențe	Cunoașterea istoriei gândirii creștine

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70% Studentii se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicare și expunerea cu respectarea metodologiei citării).

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea gândirii monahilor din deșertul egiptean al secolelor IV și V, așa cum sunt reflectate în Apophthegmata Patrum
7.2 Obiectivele specifice	- Să înțeleagă particularitățile gândirii părinților deșertului egiptean; - Să înțeleagă modalitățile și limitele aplicării practice ale învățaturii părinților deșertului; - Să dezvolte abilitățile argumentative ale studenților în sensul obiectivelor precizate anterior.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere – Lumea părinților deșertului egiptean din secolele IV-V	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
2. Avva Antonie cel Mare	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
3. Avva Arsenie	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
4. Avva Agathon	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
5. Avva Amonas	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
6. Avva Visarion	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
7. Avva Zenon	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8. Avva Teodor de la Ferme	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	1 prelegere
9. Avva Ioan cel Pitic	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 prelegeri
10. Avva Macarie Egipteanul	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	1 prelegere
11. Avva Pimen	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	1 prelegere

Bibliografie

1. *Patericul sau apoftegmele Părinților din pustiu*, traducere de Cristian Bădiliță, Polirom, Iași, 2003.
2. *Patericul ce cuprinde în sine cuvinte folositoare ale sfinților Bătrâni* (Izvoare duhovnicești 1), 4, Reîntregirea, Alba Iulia, 2004.
3. *Patericul sau apoftegmele părinților noștri din pustia Egiptului*, traducere de Dan Ungureanu, Arhiepiscopia Timișoarei, Timișoara, 2002.
4. Bălan, Filotheu (ed.), *Pateric Egyptian*, Sophia, București, 2011.
5. Siladi, Paul, *Orașul-deșert: reflecții citadine despre Părinții pustiei*, Trinitas, București, 2018.
6. Siladi, Paul, *Singurătatea îmblânzită. Reflecții citadine despre Părinții pustiei*, Trinitas, București, 2020.
7. Siladi, Paul, „Loneliness, Solitude, Community: Insights from the Apophthegmata Patrum”, *Religions* 14, 3 (22 februarie 2023), p. 295.
8. Siladi, Paul, „Miracle and Humility in Apophthegmata Patrum: Analysis of an Intricate Balance”, *Diakrisis Yearbook of Theology and Philosophy* 6, 1 (2023), Editura Eikon, pp. 89–104.
9. Siladi, Paul, „The “Ecumenism” of the Desert Fathers. The Relationship with the Other in Apophthegmata Patrum”, *Review of Ecumenical Studies Sibiu* 11, 1 (1 aprilie 2019), pp. 46–57.
10. Siladi, Paul, „The “Ecumenism” of the Desert Fathers. The Relationship with the Other in Apophthegmata Patrum”, *Review of Ecumenical Studies Sibiu* 11, 1 (1 aprilie 2019), pp. 46–57.
11. Siladi, Paul, „Avva Antonie cel Mare - omul din spatele apoftegmelor”, în *Monahismul creștin în actualitate* (Studia Oecumenica 11), Editura Andreiană, Sibiu, 2017, pp. 196–205.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere – Lumea părinților deșertului egiptean din secolele IV-V	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
2. Avva Antonie cel Mare	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminar
3. Avva Arsenie	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
4. Avva Agathon	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
5. Avva Amonas	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
6. Avva Visarion	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
7. Avva Zenon	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
8. Avva Teodor de la Ferme	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
9. Avva Ioan cel Pitic	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminare
10. Avva Macarie Egipteanul	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
11. Avva Pimen	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar

Bibliografie:

1. *Patericul sau apoftegmele Părinților din pustiu*, traducere de Cristian Bădiliță, Polirom, Iași, 2003.
2. *Patericul ce cuprinde în sine cuvinte folositoare ale sfinților Bătrâni* (Izvoare duhovnicești 1), 4, Reîntregirea, Alba Iulia, 2004.
3. *Patericul sau apoftegmele părinților noștri din pustia Egiptului*, traducere de Dan Ungureanu, Arhiepiscopia Timișoarei, Timișoara, 2002.
4. Bălan, Filotheu (ed.), *Pateric Egyptian*, Sophia, București, 2011.
5. Siladi, Paul, *Orașul-deșert: reflecții citadine despre Părinții pustiei*, Trinitas, București, 2018.
6. Siladi, Paul, *Singurătatea îmblânzită. Reflecții citadine despre Părinții pustiei*, Trinitas, București, 2020.
7. Siladi, Paul, „Loneliness, Solitude, Community: Insights from the Apophthegmata Patrum”, *Religions* 14, 3 (22 februarie 2023), p. 295.
8. Siladi, Paul, „Miracle and Humility in Apophthegmata Patrum: Analysis of an Intricate Balance”, *Diakrisis Yearbook of Theology and Philosophy* 6, 1 (2023), Editura Eikon, pp. 89–104.
9. Siladi, Paul, „The “Ecumenism” of the Desert Fathers. The Relationship with the Other in Apophthegmata Patrum”, *Review of Ecumenical Studies Sibiu* 11, 1 (1 aprilie 2019), pp. 46–57.
10. Siladi, Paul, „The “Ecumenism” of the Desert Fathers. The Relationship with the Other in Apophthegmata Patrum”, *Review of Ecumenical Studies Sibiu* 11, 1 (1 aprilie 2019), pp. 46–57.
11. Siladi, Paul, „Avva Antonie cel Mare - omul din spatele apoftegmelor”, în *Monahismul creștin în actualitate* (Studia Oecumenica 11), Editura Andreiană, Sibiu, 2017, pp. 196–205.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Cunoașterea temelor principale ale gândirii părinților deșertului; - Abilitatea de a înțelege zicerile părinților deșertului studiate - Capacitatea de relaționare a informațiilor cu cele din cadrul celorlalte discipline teologice	Colocviu	50%

10.5 Seminar/laborator	- Înțelegerea și însușirea problematicii arătate la curs și seminar; - Capacitatea de a integra într-un discurs propriu a informațiilor și conceptelor asimilate; - Flexibilitatea în elaborarea lucrărilor/ eseurilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor, precum și capacitatea de modificare a lor în varii moduri	Elaborarea și susținerea unei lucrări de seminar repartizate de titularul activităților de seminar, la data stabilită, din cursul semestrului și predarea acesteia în seminarul din penultima săptămână de activitate didactică.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea generală a contextului Apophthegmata Patrum și abilitatea minimală de a semnificațiile textului patristic			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".